

Till lärare!

Några idéer om hur boken *Vad du ser* med appendix kan användas i undervisningen.

1. Undersök *Jag-Du-begreppet*, utifrån Martin Buber (*Jag och Du*, 1923).

Pröva – med min bok som utgångspunkt – att två och två växelvis intervjua och teckna porträtt av varandra. (Den som lyssnar till den andras berättelse är den som samtidigt tecknar. Byt sedan roller!) Sätt upp porträtten på väggen (anonymt) och se resultatet. Går det att känna igen den porträtterade? Diskutera möjligheten och skillnaden mellan att se *den andre* som ett objekt (ett "det") och ett "du". Hur kan en "jag-du-relation" uppstå och vad kan det innebära? Vad gav övningen?

2. Diskutera ur olika perspektiv: begreppet "den Andre"; begreppet "Vi och Dom".

Utgångspunkter kan vara:

Emmanuel Lévinas (*Etik och oändlighet*, 1982)

Nya Testamentet

Bortom Vi och Dom - Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering (SOU 2005:41)

3. Diskutera vittnesmålet och berättandets betydelse.

Läs (om; se utdrag ur filmen) *Shoah: de överlevande berättar* av filmaren och journalisten Claude Lanzmann (Alfabeta, 1986). Den innehåller ett stort antal intervjuer med personer som överlevt nazisternas utrotningläger. I förordet beskriver Simone de Beauvoir den nio-och-en-halv timme långa filmen *Shoah* (1985); jag citerar:

Trots alla våra kunskaper är vi fortfarande lika okunniga om denna fruktansvärda upplevelse. Nu upplever vi den för första gången med våra sinnen, våra hjärtan och våra kroppar. Den blir en del av vår egen erfarenhet. (...) Som alla åskådare blandar jag det förgångna med nuet. (...) Jag vill tillägga att jag aldrig hade kunnat föreställa mig att fasan och skönheten på detta sätt skulle kunna förenas. Men den senare försöker naturligtvis inte dölja den förra, här handlar det inte om estetiserande. Tvärtom kastar den så mycket ljus över denna fasa att vi förstår att det är ett stort verk vi ser.

Diskutera: Konst som kunskapskälla; dokumentärfilm/foto; samtida videokonst

Se <http://www.angelaget.nu/>

4. Mänskliga rättigheter mm

Red ut skillnaden mellan mänskliga och medborgerliga rättigheter; diskutera filosofiska och juridiska aspekter på "sanning" och "rättvisa".

5. Granskande journalistik; fakta och värderingar (Jesper Strömbäck, 2003)

Se rapporten *Skilda världar* under www.svenskakyrkan.se/default.aspx?di=326732

Olika organisationers hemsidor, t.ex. www.ingenillegal.org; www.rosengrenska.org

Nösslinge i augusti 2010

Eva Skogar